

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	7
2. Ekonomiczne i pozaekonomiczne aspekty współczesnego rozwoju.....	19
2.1. Odpowiedzialność za rozwój.....	19
2.1.1. Odpowiedzialność jednostki.....	19
2.1.2. Istota społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (SOP).....	21
2.1.3. Geneza społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.....	23
2.1.4. Problem odpowiedzialności za środowisko.....	25
2.2. Gospodarka oparta na wiedzy.....	28
2.2.1. Geneza społeczeństwa informacyjnego.....	28
2.2.2. Istota gospodarki opartej na wiedzy.....	29
2.3. Ekonomia XXI wieku – zmiana paradygmatu?.....	31
2.3.1. Ekonomia klasyczna a rozwój.....	31
2.3.2. Potrzeba zmiany obowiązującego paradygmatu.....	34
2.3.3. Od <i>homo oeconomicus</i> do <i>homo sustinens</i>	37
2.3.4. Ekonomia przyszłości.....	40
2.3.5. Ekonomia a eksploatacja wspólnych zasobów.....	44
3. Zagrożenia rozwoju współczesnego świata.....	49
3.1. Społeczno-gospodarcze zagrożenia.....	49
3.1.1. Nierównomierny rozwój społeczno-gospodarczy.....	49
3.1.2. Bieda i niedożywienie.....	51
3.1.3. Bariery i dysproporcje w handlu międzynarodowym.....	54
3.2. Środowiskowe zagrożenia.....	58
3.2.1. Przeeksploatowanie środowiska przyrodniczego.....	58
3.2.2. Globalne ocieplenie.....	63
3.2.3. Zmniejszenie bioróżnorodności.....	71
4. Zrównoważony rozwój – możliwość eliminacji lub ograniczenia zagrożeń.....	75
4.1. Istota zrównoważonego rozwoju.....	75
4.1.1. Okres przed konferencją w Rio de Janeiro.....	75
4.1.2. Konferencja Narodów Zjednoczonych „Środowisko i rozwój – Szczyt Ziemi” w Rio de Janeiro.....	76
4.1.3. Zrównoważony rozwój – okres po Szczycie Ziemi.....	78
4.1.4. Instytucjonalne ramy zrównoważonego rozwoju.....	81
4.1.5. Wskaźniki zrównoważonego rozwoju.....	83
4.2. Próby rozwiązania najważniejszych problemów.....	87
4.2.1. Ochrona środowiska.....	87
4.2.2. Ograniczenie globalnego ocieplenia.....	90
4.2.3. Ochrona bioróżnorodności.....	92
4.2.4. Prawo do żywności – działania międzynarodowe na rzecz eliminacji biedy i niedożywienia....	94
4.2.5. Pomoc dla rozwijających się państw.....	95
4.2.6. Liberalizacja handlu światowego.....	99

5. Ekonomiczne aspekty funkcjonowania światowego rybołówstwa	103
5.1. Cele realizowane przez rybołówstwo	103
5.1.1. Rybołówstwo jako źródło dochodów	103
5.1.2. Rybołówstwo jako źródło żywności	106
5.1.3. Rybołówstwo jako źródło zatrudnienia	110
5.2. Stan rybołówstwa światowego	114
5.2.1. Struktura i wielkość połowów oraz produkcja akwakultury	114
5.2.2. Wykorzystanie surowca rybnego	119
5.2.3. Światowa flota rybacka	122
6. Zagrożenia we współczesnym rybołówstwie	125
6.1. Zagrożenia o charakterze egzogenicznym	125
6.1.1. Zanieczyszczenie środowiska wodnego (na przykładzie Bałtyku)	125
6.1.2. Wpływ zmian klimatu na rybołówstwo	129
6.1.3. Zmniejszenie bioróżnorodności w środowisku wodnym	135
6.2. Zagrożenia o charakterze endogenicznym	138
6.2.1. Przelowienie	138
6.2.2. Wygodna bandera w rybołówstwie	147
6.2.3. Połowy nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane	152
6.2.4. Przyłów i odrzuty	154
6.2.5. Subsydiowanie rybołówstwa	163
6.2.6. Wiarygodność statystyk rybackich	169
7. Prawno-administracyjne uwarunkowania rybołówstwa	173
7.1. Sfera legislacyjna odpowiedzialnego rybołówstwa	173
7.1.1. Legislacja ogólna odpowiedzialnego rybołówstwa	176
7.1.2. Legislacja szczegółowa odpowiedzialnego rybołówstwa	179
7.1.3. Międzynarodowe regulacje prawne dotyczące wiarygodności informacji i statystyk rybackich	186
7.2. Sfera instytucjonalna odpowiedzialnego rybołówstwa	190
7.2.1. FAO	190
7.2.2. Międzynarodowe organizacje rybackie	191
7.3. Sfera realizacyjna odpowiedzialnego rybołówstwa	195
7.3.1. Ekosystemowe podejście do zarządzania rybołówstwem	195
7.3.2. Zintegrowane zarządzanie strefą brzegową	198
7.3.3. Morskie obszary chronione	201
7.3.4. Monitoring, kontrola, nadzór (MCS)	203
7.3.5. Odpowiedzialna działalność połowowa	205
7.3.6. Odpowiedzialna działalność popołowowa	210
7.3.7. Odpowiedzialny rozwój akwakultury	214
8. Wnioski	219
Piśmiennictwo	223
Summary	241
Zusammenfassung	243